

HOTĂRÎREA CURȚII CONSTITUȚIONALE
privind controlul constituționalității art.30 alin.5 și 6 din
Legea nr.64-XII din 31 mai 1990 "Cu privire la Guvern" în redacția
Legii nr.83-XIV din 8 iulie 1998 "Pentru modificarea Legii cu
privire la Guvern"*

Nr.4 din 04.02.99

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.22-23/12 din 04.03.1999

* * *

-----
* Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 72-73, art. 483.

În numele Republicii Moldova,
Curtea Constituțională în componența:
Pavel BARBALAT - președinte
Nicolae CHISEEV - judecător
Mihai COTOROBAI - judecător-raportor
Constantin LOZOVANU - judecător
Gheorghe SUSARENCO - judecător

cu participarea grefierului Tatiana Berladean, deputatului în Parlament Victor Cecan, președinte al Comisiei pentru control și petiții, autorul sesizării, reprezentantului Parlamentului Ion Creangă, șef al sectorului pentru legătura cu autoritățile publice în Direcția juridică a Aparatului Parlamentului, reprezentantului Guvernului Ala Popescu, șef al Direcției juridice și probleme speciale a Cancelariei de Stat, conducându-se după art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, a examinat în ședință plenară deschisă dosarul privind controlul constituționalității art. 30 alin. 5 și 6 din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 "Cu privire la Guvern" în redacția Legii nr. 83-XIV din 8 iulie 1998 "Pentru modificarea Legii cu privire la Guvern".

Temei pentru examinarea dosarului a servit sesizarea deputatului în Parlament Victor Cecan, prezentată în conformitate cu art. 24 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 38 și 39 din Codul jurisdicției constituționale.

Prin decizia Curții Constituționale din 21 septembrie 1998 sesizarea a fost acceptată pentru examinare în fond.

Având în vedere materialele dosarului, punctele de vedere solicitate Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Ministerului Justiției, audiind informația judecătorului-raportor și explicațiile reprezentanților părților,

Curtea Constituțională

a c o n s t a t a t :

La 8 iulie 1998 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 83-XIV "Pentru modificarea Legii cu privire la Guvern" (în continuare Legea nr. 83-XIV).

Potrivit art. I din Legea nr. 83-XIV, articolul 30 din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 "Cu privire la Guvern" (în continuare Legea Guvernului)** a fost modificat, alineatele 5 și 6 având următorul cuprins:

** Veștile Sovietului Suprem și ale Guvernului R.S.S. Moldova, 1990, nr. 8, art. 191; Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 29-30, art. 324.

"Hotărârile și dispozițiile Guvernului, cu excepția celor de uz intern și celor care conțin secret de stat, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de 10 zile de la data adoptării sau emiterii. Hotărârile Guvernului intră în vigoare la data adoptării, dacă în textul lor nu este stabilit alt termen. Dispozițiile Guvernului intră în vigoare la data emiterii.

Hotărârile Guvernului care aduc atingere drepturilor și libertăților omului intră în vigoare la data publicării în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

Autorul sesizării solicită controlul constituționalității prevederilor sus-menționate, considerînd că ele nu corespund Constituției Republicii Moldova. În opinia sa, excepția prevăzută pentru hotărârile și dispozițiile Guvernului de uz intern și cele care conțin secret de stat denotă ignorarea prevederilor art. 34 alin. (2), art. 54 și art. 102 alin. (1) din Constituție. El consideră că și prevederea privind intrarea în vigoare a dispozițiilor Guvernului la data emiterii contravine Constituției.

Examinînd conținutul prevederilor art. 30 alin. 5 și 6 din Legea cu privire la Guvern în redacția Legii nr. 83-XIV, Curtea Constituțională reține următoarele.

Prin dispozițiile menționate au fost supuse reglementării legale raporturile cu privire la:

1) publicarea în Monitorul Oficial a hotărârilor și dispozițiilor Guvernului;

2) intrarea în vigoare a hotărârilor și a dispozițiilor Guvernului.

Potrivit sensului acestor prevederi, hotărârile și dispozițiile Guvernului, după criteriul publicării, se divizează în:

a) hotărâri și dispoziții care se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de 10 zile de la data adoptării sau emiterii;

b) hotărâri și dispoziții care nu se publică, și anume:

- de uz intern; și

- care conțin secret de stat.

Modul și condițiile de intrare în vigoare a actelor Guvernului, stabilite prin Legea nr. 83-XIV, dezvăluie subîmpărțirea lor expresă în:

a) hotărâri și dispoziții care intră în vigoare la data adoptării sau emiterii;

b) hotărâri, termenul de intrare în vigoare al cărora este stabilit în text;

c) hotărâri care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în cazul în care aduc atingere drepturilor și libertăților omului.

La ultimele două categorii se referă și hotărârile al căror termen de intrare în vigoare stabilit în text precede data adoptării lor.

Astfel, prin această clasificare a actelor Guvernului, a fost schimbat nejustificat modul juridic general de publicare și intrare în vigoare a actelor, bazat pe principiul normativității actului. Totodată, Curtea Constituțională observă că la baza determinării necesității publicării și a termenelor de publicare sau de intrare în vigoare a actelor Guvernului, au fost puse, conform prevederilor art. I din Legea nr. 83-XIV, principii ce contravin prevederilor constituționale.

Potrivit art. 102 din Constituție, hotărârile și dispozițiile Guvernului se emit prin organizarea executării legilor și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Dispozițiile constituționale ale art. 102 sînt exprese, au un caracter imperativ și, deci, nu admit excepții pentru modul de publicare și intrare în vigoare a actelor Guvernului.

Prin Hotărîrea nr. 32 din 29 octombrie 1998 "Privind interpretarea art. 76 din Constituție "Intrarea în vigoare a legii"* Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra modului și termenelor de intrare în vigoare a legilor. Curtea Constituțională accentuează că reglementările constituționale privind intrarea în vigoare a legilor au incidență și asupra modului de publicare și intrare în vigoare a hotărârilor și dispozițiilor Guvernului și a altor acte normative cu caracter general.

-----
* Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 100-102, art. 41.

Pentru a produce efecte juridice, hotărârile și dispozițiile Guvernului trebuie să fie subordonate legii, să nu intre în contradicție

cu legile constituționale, organice sau ordinare, să fie elaborate în forma prevăzută pentru fiecare dintre ele și adoptate prin procedura consacrată legal.

Conform art. 1 alin. (1) și (4) din Legea organică nr. 173-XII din 6 iulie 1994 "Privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale"**, hotărârile și dispozițiile Guvernului se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

** Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr. 1; 1997, nr. 66, art. 549; 1998, nr. 60-61, art. 411; 1998, nr. 75-76, art. 512.

Actele oficiale ale Guvernului intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial sau la data indicată în text. Actele oficiale, ce intră în vigoare la data prevăzută în text, se publică în Monitorul Oficial în termen de 10 zile de la data adoptării.

Raportînd prevederile art. 30 alin. 5 și 6 din Legea cu privire la Guvern în redacția Legii nr. 83-XIV la Legea privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale (lege organică specială), la Hotărîrea Curții Constituționale privind interpretarea art. 76 din Constituție "Intrarea în vigoare a legii", la art. 102 din Constituție "Actele Guvernului", Curtea Constituțională relevă că dispozițiile contestate sînt neconstituționale, deoarece prin acestea se încalcă regimul juridic general adoptat de Republica Moldova, care este un stat de drept și în care Constituția este Legea Supremă. Or, unul din principiile generale ale statului de drept este că nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică (art. 1 alin. (3), art. 7 din Constituție).

Referitor la actele normative care conțin secret de stat Curtea Constituțională menționează că ele, așa cum prevede Legea privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale, nu se publică. Potrivit art. 3 din Legea citată, în cazul în care unele titluri, capitole, articole ale actului oficial conțin secret de stat, acestea se omit la publicare, în locul lor indicîndu-se: "Secret de stat".

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 140 alin. (2) din Constituție, art. 62 lit. a) din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

H O T Ă R Ă Ș T E :

1. Recunoaște neconstituționale prevederile art. 30 alin. 5 și 6 din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 "Cu privire la Guvern" în redacția Legii nr. 83-XIV din 8 iulie 1998 "Pentru modificarea Legii cu privire la Guvern" cuprinse în sintagmele: "celor de uz intern"; "Hotărârile Guvernului intră în vigoare la data adoptării, dacă în textul lor nu este stabilit alt termen. Dispozițiile Guvernului intră în vigoare la data emiterii"; "care aduc atingere drepturilor și libertăților omului".
[Pct.1 modificat prin Decizia Curții Constituț. nr.9 din 18.03.99]

2. Prezenta Hotărîre intră în vigoare la data adoptării, este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac și se publică în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE

Pavel BARBALAT

Chișinău, 4 februarie 1999.
Nr. 4.